

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINNOSTI FYZICKÉ OSOBY

OPTIMIZATION OF TAX BURDEN OF NATURAL PERSON

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Kateřina Popelková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Dr.

BRNO 2017

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Kateřina Popelková**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **Ing. Pavel Svirák, Dr.**
Akademický rok: 2016/17

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace daňové povinnosti fyzické osoby

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Na základě získaných znalostí a vědomostí navrhnout možné způsoby optimalizace daně, kterými jsou nezdánitelné části daně, odčitatelné položky a slevy na dani, a podmínky pro jejich uplatnění a to za možnosti využití spolupracujících osob

Základní literární prameny:

DVOŘÁKOVÁ, V. a kol. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-035-7.

DUŠEK, J. Daně z příjmů 2016: přehledy, daňové a účetní tabulky. 11 vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. Grada. ISBN 978-80-271-0036-1.

BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. Meritum Daň z příjmů 2015. 15 vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-737-9

LOŠŤÁK, M., P. PELECH. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2016. 24., aktualizované vyd. Olomouc: Anag, 2016. ISBN 978-80-7263-995-3.

Zákon č. 586/1989 Sb. o dani z příjmů fyzických a právnických osob ze dne 20.11.1992

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2016/17

V Brně dne 28.2.2017

L. S.

---

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
ředitel

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. V první, teoretické, je popsáno živnostenské podnikání a základní pojmy související s daní z příjmů fyzických osob. Dále je popsán výpočet základu daně a výpočet samotné daňové povinnosti.

Ve druhé, tedy praktické části, je popsána fyzická osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění a její současný způsob zdanění. Následují varianty možného způsobu optimalizace její daňové zátěže.

Abstract

This Bachelor's thesis is divided into two parts. The first part describes basic concepts related to income taxes and how to calculate it.

The second part introduces natural person, his actual taxation and different methods to optimize his taxation.

Klíčová slova

Daň z příjmů fyzických osob, optimalizace daně, základ daně, sleva na dani, fyzická osoba.

Key words

Personal income tax, tax optimization, tax base, tax credit, natural person.

Bibliografická citace

POPELKOVÁ, K. *Optimalizace daně z příjmů*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2017. 46 s. Ing. Pavel Svirák, Dr.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20. května 2017

.....

podpis studenta

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své bakalářské práce Ing. Pavlu Svirákovi, Dr. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat mé oponentce paní Ing. Lucii Dokoupilové za její zhodnocení a připomínky.

OBSAH

1	CÍL A METODIKA PRÁCE	11
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
2.1	Živnostenské podnikání	12
2.1.1	Vznik.....	12
2.1.2	Podmínky	12
2.1.3	Dělení živností	13
2.2	Daň z příjmů fyzických osob	13
2.2.1	Daňové přiznání	13
2.2.2	Daňová evidence	14
2.2.3	Plátce.....	14
2.2.4	Poplatník	14
2.2.5	Zdaňovací období	15
2.2.6	Základ daně.....	15
2.2.7	Sazba.....	15
2.2.8	Daň stanovená paušální částkou	15
2.2.9	Záloha na daň z příjmů	16
2.2.10	Předmět daně.....	16
2.2.11	Co není předmětem daně	17
2.2.12	Osvobození od daně.....	18
2.2.13	Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů	19
2.2.14	Daňově neuznatelné výdaje	19
2.2.15	Paušální výdaje	20
2.3	Elektronická evidence tržeb	21
2.3.1	Zavádění elektronické evidence tržeb.....	21
2.3.2	Subjekt a předmět evidence tržeb	22

2.3.3	Tržby vyloučené z evidence tržeb	22
2.3.4	Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu.....	22
2.4	Optimalizace daňové povinnosti	22
2.4.1	Úprava základu daně.....	22
2.4.2	Slevy na dani.....	24
2.5	Možnosti rozdělení příjmů	25
2.5.1	Spolupracující osoby.....	25
2.5.2	Společnost	26
2.6	Výpočet základu daně a samotné daňové povinnosti.....	27
3	ANALYTICKÁ ČÁST	29
3.1	Představení živnostníka.....	29
3.2	Současná situace.....	30
3.3	Vlastní návrhy	32
3.3.1	Varianta č.1 – paušální výdaje.....	32
3.3.2	Varianta č. 2 – spolupracující osoby.....	33
3.3.3	Varianta č. 3 – spolupracující osoba s využitím paušálních výdajů	35
3.3.4	Varianta č. 4 – zaměstnání matky	37
3.3.5	Varianta č. 5 - společnost bez právní subjektivity	39
4	ZHODNOCENÍ	42
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	44
6	SEZNAM TABULEK	46

ÚVOD

Daň z příjmů musí platit každá fyzická i právnická osoba, která příjmů dosahuje. Tato daň spolu s daní z přidané hodnoty a spotřební daní patří v České republice mezi nejvýnosnější daně. Optimalizace daní je způsob, jak poplatníci co nejvíce sníží svoji daňovou povinnost, ale zároveň vyhoví všem zákonům a vyhláškám, kterým podléhá.

Cílem této práce je optimalizace daňové zátěže fyzické osoby, podnikající na základě živnostenského oprávnění. V teoretické části budu definovat živnostenské podnikání, jeho druhy a podmínky pro jeho založení. Dále popíšu i pojmy související s daní z příjmů fyzických osob, jako je třeba předmět a základ daně, sazby pro rok 2015 či vymezení pojmů plátce a poplatník daně. Budou následovat možné způsoby optimalizace daně, kterými jsou nezdánitelné části daně, odčitatelné položky a slevy na dani, a podmínky pro jejich uplatnění. Na závěr uvedu postup při výpočtu základu daně a postup při výpočtu samotné daňové povinnosti poplatníka.

V analytické části představím živnostníka a popíšu jeho současný způsob zdanění. Ve zbytku práce se budu zabývat různými způsoby, kterými je možné jeho daňovou zátěž optimalizovat a na závěr vyberu variantu pro něj nejvýhodnější.

1 CÍL A METODIKA PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je pokusit se optimalizovat daňovou povinnost konkrétní fyzické osoby využitím slev na dani, uplatněním skutečných či paušálních výdajů, nebo rozdělením příjmů na spolupracující osoby či účastníky společnosti bez právní subjektivity.

V teoretické části budou rozebrány poznatky z odborné literatury, ze zákona o daních z příjmů a různých publikací zabývajících se daňovou evidencí. Pro to, abych získala všechny potřebné informace o současném zdanění konkrétní fyzické osoby budu se živnostníkem komunikovat. Aplikací odborných poznatků z teoretické části práce navrhnu možné způsoby optimalizace daně, které navzájem porovnáám a zvolím tu nejvhodnější.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Živnostenské podnikání

Živností se rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem (1).

2.1.1 Vznik

Kdo hodlá provozovat živnost, je povinen to ohlásit místně příslušnému živnostenskému úřadu. Tato povinnost vzniká právnickým osobám zapsaným do obchodního rejstříku, právnickým osobám nezapisujícím se do OR a fyzickým osobám:

- u ohlašovacích živností dnem ohlášení
- u koncesovaných dnem doručení koncesní listiny (2).

2.1.2 Podmínky

Aby živnost mohla vzniknout, musí žadatel splnit:

- **všeobecné podmínky:**
  - dosažení 18 let,
  - způsobilost k právním úkonům,
  - bezúhonnost (3).

Od roku 2014 může živnost provozovat i osoba mladší 18 let se souhlasem zákonného zástupce a přivolením soudu (2).

- **zvláštní podmínky:** odborná nebo jiná způsobilost – ta se rozlišuje podle jednotlivých druhů živností (2).

2.1.3 Dělení živností

Živnosti dělíme podle vzniku práva k jejímu provozování na:

- **živnost ohlašovací** – pokud subjekt splňuje zákonem stanovené všeobecné, případně zvláštní podmínky, k založení živnostenského oprávnění stačí, aby provozování živnosti předepsaným způsobem nahlásil.
- **živnost koncesovaná** – pro vznik koncesované živnosti je rozhodující povolení živnostenského úřadu ve formě tzv. koncese (4).

Živnosti ohlašovací dále dělíme na:

- **volné** – k provozování živnosti se nevyžaduje prokázání odborné ani jiné způsobilosti, musí ale být splněny podmínky všeobecné.
- **vázané** – odborná způsobilost pro vázané živnosti se prokazuje dokladem o uznání odborné kvalifikace.
- **řemeslné** – při dokazování způsobilosti jde o kombinaci požadavku na vzdělání a praxi v oboru podnikání. Délka potřebné praxe se liší podle stupně dosaženého vzdělání (5).

2.2 Daň z příjmů fyzických osob

V České republice se daně z příjmů řídí Zákonem č. 586/1992 Sb. Daň z příjmů fyzických osob se řadí mezi daně přímé - jsou vyměřeny přímo každému poplatníkovi, který ji sám vypočte a vyplní i odevzdá daňové přiznání. Daň uvedenou v daňovém přiznání uhradí příslušnému finančnímu úřadu ve stanoveném termínu (6).

2.2.1 Daňové přiznání

Rozeznáváme daňové přiznání řádné, opravné a dodatečné.

Daňové přiznání je povinna podat každá osoba, jejíž roční příjmy, které jsou předmětem daně, přesáhly výši 15 000 Kč nebo vykazují daňovou ztrátu a to nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Jedná-li se o poplatníka, jehož přiznání

zpracovává a předkládá daňový poradce, je lhůta pro podání přiznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

Osoba je také povinna v přiznání vypočítat a uvést případné výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy a odpočty (12).

2.2.2 Daňová evidence

Daňová evidence slouží k poskytnutí potřebných údajů ke zjištění základu daně z příjmů. Je určena pro subjekty, které nejsou účetními jednotkami podle Zákona o účetnictví. Zákon o daních z příjmů stanovuje, které informace musí daňová evidence obsahovat (příjmy a výdaje, majetek a závazky), ale neurčuje, v jaké formě má být vedena (10).

Daňová evidence je obdobou dříve používaného jednoduchého účetnictví, není však upravován účetními předpisy, ale zákonem o daních z příjmů.

Daňová evidence obsahuje údaje o:

- a) příjmech a výdajích
- b) majetku a závazcích

Závazná forma vedení daňové evidence není předepsána, záleží na předmětu činnosti a požadavcích podnikatele (11).

2.2.3 Plátc

Plátcem daně je osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům (6).

2.2.4 Poplatník

Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani (6).

Z hlediska zdanění a rozsahu daňové povinnosti jednotlivých poplatníků je třeba rozlišit, zda se jedná o daňového rezidenta nebo nerezidenta (8). Daňovým rezidentem je fyzická osoba, která má na území ČR bydliště nebo se zde obvykle zdržuje (pobývá

zde alespoň 183 dnů v kalendářním roce). Jeho daňová povinnost se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Daňový nerezident se na území ČR zdržuje pouze za účelem studia nebo léčení. Daňová povinnost daňového nerezidenta se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR (9).

2.2.5 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Fyzická osoba sice může účtovat v hospodářském roce, ovšem daňové přiznání podává vždy za rok kalendářní (6).

2.2.6 Základ daně

Základem daně je částka, o kterou příjmy poplatníka přesahují výdaje prokazatelně vynaložené a jejich dosažení, zajištění a udržení (7). Postup jeho výpočtu uvedu v závěru teoretické části.

2.2.7 Sazba

Sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 % (7).

2.2.8 Daň stanovená paušální částkou

Správce daně může na žádost poplatníka podanou nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období stanovit daň paušální částkou. Paušální daň lze stanovit pouze pokud poplatník:

- a) má příjmy ze závislé činnosti,
- b) provozuje činnost bez spolupracujících osob (s výjimkou spolupráce s druhým z manželů)
- c) provozuje činnost bez zaměstnanců,
- d) není společníkem společnosti,
- e) jeho příjmy v bezprostředně předcházejících třech obdobích nepřesáhla částku 5 000 000 Kč.

Poplatník v žádosti uvede očekávané příjmy a výdaje podle § 7, na jejichž základě pak správce daň paušální částkou stanoví. Takto vyměřenou daň může stanovit i na více období, nejvýše však na tři.

Pokud správce zjistí, že skutečné příjmy z činnosti neodpovídají těm očekávaným, nebo došlo k nedodržení některé z podmínek pro stanovení daně paušální částkou, může správce daně takto stanovenou daň zrušit. Může tak však učinit až za zdaňovací období následující po období, ve kterém tuto skutečnost zjistil (7).

2.2.9 Záloha na daň z příjmů

Při určení, zda má poplatník povinnost platit zálohy na daň z příjmů či nikoliv se vychází z poslední známé daňové povinnosti. Logicky tak poplatník nemusí zálohy platit v prvním roce svého podnikání.

Zálohy neplatí ani poplatník, jehož poslední daňová povinnost nepřesáhla částku 30 000 Kč.

Pokud poplatníkova daň přesáhla 30 000 Kč, ale nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň ve výši 40 % z poslední daně. Tato částka se platí dvakrát do roka a to do 15. června a do 15. prosince.

Pokud poplatníkova poslední daň přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy čtyřikrát ročně ve výši 1/4 poslední daně. Daň je splatná do 15. března, 15. června, 15. září a 15. prosince (7).

2.2.10 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:

a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6),

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru,
- příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným nebo komandisty komanditní společnosti
- odměny člena orgánu právnické osoby nebo likvidátora

b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živnostenského podnikání
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů
- podíly společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku

c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),

- podíly na zisku z obchodní korporace a úroky z držby cenných papírů,
- podíly na zisku tichého společníka,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem a z penzijního pojištění,

d) příjmy z nájmu (§ 9),

- příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů,
- příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu,

e) ostatní příjmy (§ 10).

- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí,
- příjmy z převodu nemovité věci, cenného papíru a jiné věci,
- přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- výhry v loteriích a sázkách (7).

2.2.11 Co není předmětem daně

Předmětem daně z příjmů nejsou:

- a) příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů,
- b) úvěry nebo zápůjčky, kromě příjmu, který věřitel nabyl z vrácené zápůjčky nebo úvěru úplatným postoupením pohledávky,
- c) příjmy z vypořádání společného jmění manželů nebo z vypořádání spoluvlastnictví rozdělením věci (7).

2.2.12 Osvobození od daně

Některé příjmy sice předmětem daně jsou, jsou ale od daně osvobozeny. Jedná se například o:

a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, který nezahrnuje nebytový prostor kromě garáže, sklepa nebo komory, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem,

b) příjem z prodeje nemovitých věcí neosvobozených podle a), přesáhne-li doba mezi nabytím a prodejem této nemovité věci dobu 5 let,

c) příjem z prodeje hmotné movité věci, kromě:

- příjmu z prodeje cenného papíru,
- příjmu z prodeje motorového vozidla, letadla, nebo lodě,
- příjmu z prodeje movité věci, která je nebo byla v období 5 let před prodejem zahrnuta do obchodního majetku,

d) přijatá náhrada újmy, plnění z pojištění majetku nebo odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění,

e) příjem ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění nebo důchodového pojištění,

f) dávky pro osobu se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, sociální služby, dávky státní sociální podpory (7).

Od daně z příjmů jsou také osvobozeny **bezúplatné příjmy**:

a) z nabytí dědictví nebo odkazu

b) z nabytí vlastnického práva k nemovité věci, pokud je zaručena vzájemnost a osoba, od níž se věc nabývá, je zástupcem cizího státu pověřeným v České republice, příslušníkem jeho rodiny žijícím s ním ve společně hospodařící domácnosti či jinou osobou, již příslušely diplomatické výsady a imunity a která nebyla občanem České republiky

- c) plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jako reklamního předmětu opatřeného jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož cena nepřesáhne 500 Kč (7).

2.2.13 Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Aby podnikatel zjistil základ daně, od svých příjmů odečte výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Nelze však uplatnit výdaje, které byly již uplatněny v předchozích zdaňovacích obdobích.

Výdaji jsou také:

- a) **odpisy** hmotného majetku,
- b) **zůstatková cena hmotného** majetku,
- c) **výdaje na pracovní cestu**, včetně výdajů na pracovní cestu spolupracujících osob,
- d) **pojistné** hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není osvobozen,
- e) **daň z převodu nemovitostí**,
- f) **škody vzniklé živelnou pohromou** nebo **neznámým pachatelem** (potvrzeno od policie),
- g) **smluvní pokuty, úroky a poplatky** z prodlení, úroky z půjček a úvěrů, ale jen, pokud byly uhrazeny (7).

2.2.14 Daňově neuznatelné výdaje

Za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze naopak uznat např.:

- a) výdaje na **pořízení hmotného a nehmotného majetku**
- b) **technické zhodnocení**
- c) **manka a škody přesahující náhradu**

- d) výdaje na reprezentaci** (zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dar – za dar se nepovažuje reklamní či propagační předmět, který je označen jménem poskytovatele daru a jehož cena nepřesáhne 500 Kč).
- e) výdaje na osobní spotřebu poplatníka**
- f) neuhrazené penále, úroky z prodlení a pokuty**

Takovéto výdaje musí poplatník přičíst k výsledku hospodaření (7).

2.2.15 Paušální výdaje

Neuplatní-li si poplatník výdaje skutečně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může výdaje uplatnit procentem z příjmů a to:

U příjmů z §7:

- 80 % z příjmů zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného, nejvýše lze však uplatnit 1 600 000 Kč
- 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání, maximálně však do částky 1 200 000 Kč
- 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku, maximálně však 600 000 Kč
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, maximálně do 800 000 Kč.

U příjmů z §9 si poplatník může uplatnit výdaje ve výši 30 % z příjmů, nejvýše však do částky 600 000 Kč (7).

Omezení

Pokud si poplatník uplatňuje výdaje stanovené procentem z příjmů, musí tak učinit i ostatní členové společnosti bez právní subjektivity (19). Poplatník si také nemůže uplatnit slevu na dítě a manželku (16).

2.3 Elektronická evidence tržeb

Dne 13. dubna 2016 nabyl platnosti tzv. zákon o evidenci tržeb (22). Ta je povinná pro všechny poplatníky daně z příjmů fyzických a právnických osob.

Poplatník musí nejprve podat žádost o autentizační údaje, na jejichž základě získá tzv. digitální certifikát a musí ho přenést do svého pokladního systému (např. pokladna, tablet, mobilní telefon). Zákon nepředepisuje konkrétní zařízení, avšak toto zařízení musí být připojeno k internetu a tiskárně. Pomocí internetu totiž zařízení zasílá požadované informace o tržbě Finanční správě (22). Finanční správě jsou zasílány tyto údaje:

- a) daňové identifikační číslo poplatníka,
- b) označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna,
- c) označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována,
- d) pořadové číslo účtenky,
- e) datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve,
- f) celková částka tržby,
- g) bezpečnostní kód poplatníka,
- h) podpisový kód poplatníka,
- i) údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.

2.3.1 Zavádění elektronické evidence tržeb

Evidence je v České republice zaváděna postupně ve čtyřech fázích, a to podle oboru podnikání:

1. fáze (od 1. prosince 2016) – ubytovací a stravovací služby
2. fáze (od 1. března 2017) – maloobchod a velkoobchod
3. fáze (od 1. března 2018) – ostatní činnosti (např. taxislužby, autoservisy, nákladní doprava, podnikatelé ve výrobě, svobodná povolání atd.)
4. fáze (od 1. června 2018) – vybraná řemesla a výrobní činnosti (23).

2.3.2 Subjekt a předmět evidence tržeb

Evidenci tržeb musí vést poplatník

- a) daně z příjmů fyzických osob a
- b) daně z příjmů právnických osob.

Předmětem evidence jsou tržby poplatníka pocházející z podnikatelské činnosti a zároveň byly uhrazeny v hotovosti, platební kartou, šekem, směnkou či jinými obdobnými způsoby např. stravenkou. Evidenci nepodléhají převody z účtu na účet (23).

2.3.3 Tržby vyloučené z evidence tržeb

Evidovanou tržbou nejsou tržby státu, územního samosprávného celku, příspěvkové organizace, České národní banky, držitele poštovní licence a dále tržby bank, pojišťoven, spořitelních a úvěrních družstev, investičních společností a fondů, obchodníků s cennými papíry, penzijních společností a fondů, příjmy z energetických odvětví a další uvedené v § 12 Zákona o evidenci tržeb (23).

2.3.4 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

Ve zjednodušeném režimu se mohou evidovat tržby na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě osob a tržby, jejichž evidování běžným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které tyto tržby plynou.

2.4 Optimalizace daňové povinnosti

Optimalizace daně je způsob, jak snížit daňovou povinnost poplatníka v mezích zákona.

2.4.1 Úprava základu daně

Upravit základ daně můžeme dvěma způsoby. Využitím nezdanitelných částí daně a odčitatelných položek.

Nezdanitelné části daně

Fyzická osoba si může snížit svůj daňový základ o tzv. nezdanitelné části základu daně (§15 Zákona o daních z příjmů). Jedná se o:

- **poskytnuté dary** (pokud úhrnná hodnota přesáhne 2 % ze základu daně, nebo alespoň 1 000 Kč; nejvýše lze však odečíst 15 % ze základu daně),
- **úroky ze stavebního spoření, hypotečních úvěrů** (maximálně 300 000 Kč za zdaňovací období; limit platí i pro součet jiných úvěrů poplatníků žijících ve společné domácnosti; při placení úroků jen po část roku, nesmí částka přesáhnout 1/12 této maximální částky za každý měsíc),
- **penzijní připojištění se státním příspěvkem** (částka, která lze odečíst se rovná součtu zaplacených příspěvků snížených o 12 000 Kč; nejvýše může poplatník odečíst 12 000 Kč za zdaňovací období) (13),
- **životní pojištění** (pokud je výplata pojistného sjednána až po 60 měsících od uzavření smlouvy a nejdříve v roce, ve kterém dosáhne poplatník věku 60 let; maximálně lze odečíst 12 000 Kč za období, i pokud má poplatník uzavřených více smluv),
- **úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání** (pokud nebyly uhrazeny zaměstnavatelem ani nebyly uplatněny jako výdaj; nejvýše do částky 10 000 Kč).

Položky odčitatelné od základu daně

Poplatník si také může od základu daně odečíst tzv. odčitatelné položky podle §34 Zákona o daních z příjmů. Jde o:

- **daňovou ztrátu**, která vznikla za předchozí období, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po období, kdy vznikla,
- **odpočet na podporu výzkumu a vývoje**, nebo **odpočet na podporu odborného vzdělání**; pokud není odpočet možné odečíst z důvodu nízkého základu daně, může jej poplatník odečíst nejpozději ve třetím období následujícím po období, ve kterém vznikl (7),

- **odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka nebo studenta** v rámci odborného vzdělávání; vypočte se jako součin 200 Kč a počtu hodin uskutečněných na pracovišti poplatníka v rámci vyučování, odborné praxe či vzdělávací činnosti v rámci vysoké školy.

2.4.2 Slevy na dani

Zatímco nezdanitelné části snižují základ daně, slevy se odečítají až od vypočtené daňové povinnosti (7).

Tab. 1: Slevy na dani (vlastní zpracování podle 7)

Sleva	Částka za rok
Na poplatníka	24 840,-
Na manžela/manželku	24 840,-
Na 1. dítě	13 404,-
Na studenta	4 020,-
Pro držitele ZTP/P	16 140,-

Poplatníkovi náleží **sleva na poplatníka** ve výši 24 840 Kč ročně (7).

Poplatník si také může uplatnit **slevu na manžela/manželku**, žije-li společně s poplatníkem ve společné domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující 68 000 Kč za zdaňovací období. Je-li manžel/manželka držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se sleva z 24 840 Kč na dvojnásobek (14).

Poplatník má nárok na daňové zvýhodnění na **vyživované dítě**, žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti ve výši 13 404 Kč ročně na první dítě, 15 804 Kč na druhé dítě a 17 004 Kč na třetí a každé další dítě. Daňové zvýhodnění na dítě si může uplatnit jen jeden z rodičů. Slevu lze uplatnit až do věku 26 let dítěte, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo ze zdravotních důvodů nemůže. Dočasný pobyt dítěte mimo domácnost nemá na uplatnění zvýhodnění vliv (7).

Slevu na studenta si může poplatník uplatnit po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání, a to až do dovršení věku 26 let, v některých případech do 28 let (15).

Nově může poplatník uplatnit jednorázovou **slevu na evidenci tržeb**. Ta činí 5 000 Kč, ale nejvýše částku ve výši kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a slevy na poplatníka. Slevu lze uplatnit pouze za období, ve kterém poplatník poprvé zaeviduje elektronickou tržbu (7).

Omezení

Jestliže však poplatník uplatňuje výdaje paušálem, nemůže už využít daňové slevy na dítě a na manžela/manželku (16).

2.5 Možnosti rozdělení příjmů

Zákon také umožňuje rozdělení příjmů poplatníka a to na spolupracující osoby či osoby ve společnosti.

2.5.1 Spolupracující osoby

Jelikož živnostníci a podnikatelé nemohou zaměstnat druhého z manželů, využívá se tzv. spolupracující osoby. Tou může být:

- manžel/ manželka
- osoba žijící s poplatníkem ve společné domácnosti
- člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu

Využití rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu se vyplatí především tehdy, nemá-li ona osoba žádné nebo nízké vlastní zdanitelné příjmy, nebo podnikatel uplatňuje výdaje paušálem (17).

Příjmy a výdaje nelze rozdělovat na:

- děti až do ukončení jejich povinné školní docházky
- na děti v měsících, kdy je na ně uplatňováno daňové zvýhodnění
- na manžela / manželku, pokud je na něj uplatňována sleva na dani

Zákon umožňuje rozdělit příjmy na spolupracující osoby, s příjmy se zároveň rozdělují i výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, a to stejným poměrem. Výše příjmů a výdajů pro rozdělení závisí na tom, zda je spolupracující osobu druhý z manželů, v takovém případě lze na spolupracující osobu rozdělit podíl maximálně 50 %, nejvýše však 540 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 45 000 Kč za každý započatý měsíc této spolupráce. Na osobu žijící ve společné domácnosti lze rozdělit podíl maximálně 30 %, nejvýše však 180 000 Kč při spolupráci za celé zdaňovací období, 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce. Příjmy a výdaje lze na spolupracující osobu rozdělit i pokud poplatník uplatňuje paušální výdaje, nikoliv skutečné.

Nezáleží na tom, jestli má spolupracující osoba své vlastní příjmy a jakým způsobem si uplatňuje s nimi spojené výdaje.

Zahájení spolupráce podléhá povinnosti podat správci daně přihlášku k registraci. Spolupracující osoba je chápána jako OSVČ i pro účely zdravotního a sociálního pojištění (18).

2.5.2 Společnost

Dalším způsobem, jak je možné snížit daňovou povinnost je založení tzv. společnosti.

V novém občanském zákoníku nahradila dřívější *sdržení* bez právní subjektivity.

Vznikem společnosti nevzniká právní subjekt, společnost nemá zákonem stanovená práva a povinnosti, nemůže nic vlastnit, prodávat ani darovat. Z tohoto důvodu se společnost ani nikde neregistruje. Pokud se společníci nevážou k vkladům do společnosti, smlouva nemusí být písemná (13).

Společnost není poplatníkem daně z příjmů. Poplatníkem je každý účastník společnosti jednotlivě (21). Pokud nejsou společné výdaje rozděleny mezi poplatníky stejně, jako

společné příjmy, nebo pokud nejsou příjmy a výdaje rozděleny podle spoluvlastnických podílů, mohou poplatníci uplatnit pouze skutečné výdaje (7).

V případě, že bude jedna fyzická osoba uplatňovat výdaje formou paušálu, musí tuto formu uplatňovat i ostatní členové společnosti (19).

2.6 Výpočet základu daně a samotné daňové povinnosti

Při výpočtu daně z příjmů fyzických osob je zákonem stanovený následující postup:

1. Při výpočtu základu daně si nejprve zjistíme, zda jsou jednotlivé příjmy předmětem daně (§3 ZDP) a pokud ano, zda nejsou osvobozeny podle §4 ZDP. Všechny neosvobozené příjmy následně roztřídíme podle příslušných paragrafů a upravíme, viz následující tabulka:

Tab. 2: Rozdělení příjmů (vlastní zpracování podle 20)

Příjmy	Úprava	Dílčí základ daně
+ příjmy z §6 (hrubá mzda)	+ 34%	= DZD §6 (superhrubá mzda)
+ příjmy z §7	- výdaje z §7	= DZD §7
+ příjmy z §8	neupravuje se	= DZD §8
+ příjmy z §9	- výdaje z §9	= DZD §9
+ příjmy z §10	- výdaje z §10	= DZD §10

2. Dále sečteme všechny dílčí základy daně z §7 až §10; vyjde-li tento základ daně kladně, sečteme jej s dílčím základem daně z §6 a dostáváme základ daně. Pokud však součet dílčích základů z §7 až §10 vyjde jako záporná částka, jedná se o daňovou ztrátu, kterou si poplatník může uplatnit. V takovém případě bereme jako základ daně pouze příjmy z §6.

3. Ve třetím kroku odečteme od celkového základu daně nezdaniitelné části (§15) a odčitatelné položky (§34) a upravený základ daně zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů.

4. Ze zaokrouhleného základu daně vypočteme 15 % daň a následně odečteme slevy na dani. Poté získáme výslednou daňovou povinnost (20).

3 ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 Představení živnostníka

Živnostník (pro účely této práce si nepřeje být jmenován) začal podnikat na základě živnostenského oprávnění v roce 2000. Provozuje park, jeskyni a rozhlednu; jde tedy o předmět podnikání *výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obor provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí.*

Živnostník je ženatý a má dvě děti ve věku 9 a 6 let, na které si uplatňuje daňové zvýhodnění. Jeho manželka nemá žádné vlastní příjmy.

Za rok 2015 evidoval příjmy ve výši 1 380 132 Kč a výdaje s nimi spojené ve výši 705 120 Kč. Zároveň si také od základu daně odečítá úroky z hypotéky (20 000 Kč) a životní pojištění (6 000 Kč). Na odečet důchodového pojištění nemá nárok, nesplňuje totiž podmínku spořit si více než 12 000 Kč ročně.

Podniká také živnostníková matka. Ta za rok 2015 evidovala příjmy ve výši 259 000 Kč a výdaje ve výši 166 200 Kč.

Živnostník ani jeho matka nejsou plátcí DPH.

3.2 Současná situace

Živnostník měl za rok 2015 následující příjmy a výdaje:

Tab. 3: Příjmy živnostníka

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 6	-	-	-
§ 7	1 356 000	705 120	650 880
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	-	24 000
§ 10	-	-	-

Tab. 4: Výpočet daně z příjmů živnostníka

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	675 012
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	649 000
Daň	97 350
Sleva na poplatníka	- 24 840
Sleva na manželku	- 24 840
Sleva na 1. dítě	- 13 404
Sleva na 2. dítě	- 15 804
Výsledná daň	18 462

Živnostníková matka má příjmy pouze z §7, tedy z vlastního podnikání. Uplatňuje skutečné výdaje.

Tab. 5: Příjmy matky

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 6	-	-	-
§ 7	259 000	166 200	92 800
§ 8	-	-	-
§ 9	-	-	-
§ 10	-	-	-

Tab. 6: Výpočet daně z příjmů matky

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	92 800
Daň	13 920
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	0

3.3 Vlastní návrhy

V této části uvedu několik variant, kterými se pokusím živnostníkovu daňovou povinnost snížit.

3.3.1 Varianta č.1 – paušální výdaje

Jako první se nabízí možnost využití paušálních výdajů. Živnostníkovi výdaje související s příjmy ze samostatné činnosti jsou totiž nižší než 60 % příjmů a také nemá žádné výdaje související s příjmy z nájmu.

Tab. 7: Příjmy živnostníka var. 1

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 7	1 356 000	813 600	542 400
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	7 200	16 800
Celkem	559 332 Kč		

Tab. 8: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 1

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	559 332
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	533 300
Daň	79 995
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	55 155

V této variantě by se základ daně snížil díky využití vyšších výdajů, než ve skutečnosti má. Na druhou stranu ale již nemůže uplatnit slevu na svoji manželku ani daňové zvýhodnění na své dvě děti. Jeho daňová povinnost se tak naopak zvýšila o více než trojnásobek. Tato varianta tak nepřípadá v úvahu.

3.3.2 Varianta č. 2 – spolupracující osoby

Další variantou jak daňovou povinnost optimalizovat, je využít institutu spolupracujících osob. Živnostníková matka ovšem nežije ve společné domácnosti s živnostníkem a tak se z ní stát spolupracující osoba nemůže. Živnostník si tedy ponechá 70 % příjmů a výdajů ze samostatné činnosti a zbylých 30 % rozdělí na svoji manželku. Protože se z manželky stala spolupracující osoba, nemůže si na ni živnostník uplatnit slevu na druhého z manželů. O slevu ale nepřijdou, jelikož si manželka uplatní slevu na poplatníka daně.

Tab. 9: Příjmy živnostníka var. 2

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 7 (70%)	949 200	493 584	455 616
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	-	24 000
Celkem	479 748 Kč		

Tab. 10: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 2

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	479 748
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	453 700
Daň	68 055
Sleva na poplatníka	- 24 840
Sleva na 1. dítě	- 13 404
Sleva na 2. dítě	- 15 804
Výsledná daň	14 007

Tab. 11: Příjmy manželky var. 2

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
ze spolupráce (30%)	406 800	211 536	195 264

Tab. 12: Výpočet daně z příjmů manželky var. 2

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	195 200
Daň	29 280
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	4 440

Jelikož se z živnostníkovi manželky stala spolupracující osoba, nemůže na ni uplatnit slevu na druhého z manželů. Jeho daňová povinnost by sice činila 14 007 Kč, což je o 4 445 Kč méně než nyní, jeho manželce však díky spolupráci vznikla daňová povinnost 4 440 Kč a tak se nepodařilo celkovou daňovou povinnost snížit.

3.3.3 Varianta č. 3 – spolupracující osoba s využitím paušálních výdajů

Další variantou, kterou se pokusím daňovou povinnost živnostníka snížit, je opět využít manželky jako spolupracující osoby, ale v tomto případě využije živnostník výdaje paušální a na svoji manželku přenesse polovinu svých příjmů a výdajů ze samostatné činnosti.

Tab. 13: Příjmy živnostníka var. 3

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 7 (50 %)	678 000	406 800	271 200
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	7 200	16 800
Celkem	288 132 Kč		

Tab. 14: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 3

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	288 132
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	262 100
Daň	39 315
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	14 475

Tab. 15: Příjmy manželky var. 3

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
ze spolupráce (50 %)	678 000	406 800	271 200

Tab. 16: Výpočet daně z příjmů manželky var. 3

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	271 200
Daň	40 680
Sleva na poplatníka	- 24 840
Sleva na 1. dítě	- 13 404
Sleva na 2. dítě	- 15 804
Výsledná daň	- 13 368

Protože živnostník uplatnil výdaje paušální, nemůže již uplatnit slevu na manželku ani děti. Jeho manželka však paušální výdaje nemá, pouze přebrala část příjmů a výdajů manžela, takže zvýhodnění na děti uplatní ona. Ve výsledku tak živnostník dosáhne daňové povinnosti ve výši 14 475 Kč a jeho žena daňového bonusu ve výši 13 368 Kč. Výsledná daňová povinnost manželů by byla pouze 1 107 Kč ročně.

3.3.4 Varianta č. 4 – zaměstnání matky

Další variantou je ponechat manželku jako spolupracující osobu a svoji matku zaměstnat.

Veškeré matčiny příjmy by přešly na živnostníka, který by s ní uzavřel dohodu o provedení práce. Měsíčně by jí vyplácel 8 000 Kč a tak by za ní nemusel odvádět zdravotní a sociální pojištění. Zároveň by podepsala prohlášení poplatníka daně, tím pádem by neměla ani žádnou daňovou povinnost.

Na svoji manželku jako spolupracující osobu přenese živnostník 35 % svých příjmů a výdajů.

Tab. 17: Příjmy živnostníka var. 4

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 7 (65%)	1 049 750	628 758	420 992
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	-	24 000
Celkem	445 124 Kč		

Tab. 18: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 4

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	445 124
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	419 100
Daň	62 865
Sleva na poplatníka	- 24 840
Sleva na 1. dítě	- 13 404
Sleva na 2. dítě	- 15 804
Výsledná daň	8 817

Tab. 19: Příjmy manželky var. 4

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
ze spolupráce (35%)	565 250	338 562	226 688

Tab. 20: Výpočet daně z příjmů manželky var. 4

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	226 600
Daň	33 990
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	9 150

V této variantě by veškeré matčiny příjmy i výdaje přešly na živnostníka, který by jí měsíčně vyplácel 8 000 Kč. Její čistý zisk se díky této variantě zvýšil o 267 Kč měsíčně a její daňová povinnost zůstává nulová. Čistý zisk živnostníka by se tak snížil o 3 200 Kč za rok, jeho daňová povinnost se snížila na 8 817 Kč ročně, avšak povinnost platit daň vznikla i jeho manželce, a to ve výši 9 150 Kč. K žádné daňové úspoře tak ani v tomto případě nedochází.

3.3.5 Varianta č. 5 - společnost bez právní subjektivity

Poslední možností je založit tzv. společnost (dříve spolek). Příjmy ze samostatné činnosti tak budou společné pro živnostníka, jeho manželku i matku a můžou vést pouze jednu společnou daňovou evidenci. Příjmy a výdaje se rozdělí podle předem stanoveného podílu.

Při spolupráci by společné příjmy a výdaje vypadaly takto:

Tab. 21: Společné příjmy

Účastník	Podíl	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
živnostník	50 %	807 500	483 660	323 840
manželka	25 %	403 750	241 830	161 920
matka	25 %	403 750	241 830	161 920
celkem	100 %	1 615 000	871 320	743 680

Tab. 22: Příjmy živnostníka var. 5

Příjmy podle ZDP	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
§ 7	807 500	483 660	323 840
§ 8	132	-	132
§ 9	24 000	-	24 000
Celkem	347 972 Kč		

Tab. 23: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 5

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	347 972
Úroky z hypotéky	- 20 000
Životní pojištění	- 6 000
Základ daně	321 900
Daň	48 285
Sleva na poplatníka	- 24 840
Sleva na 1. dítě	- 13 404
Sleva na 2. dítě	-15 804
Výsledná daň	- 5 763

Tab. 24: Příjmy manželky var. 5

Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
403 750	241 830	161 920

Tab. 25: Výpočet daně z příjmů manželky var. 5

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	161 900
Daň	24 285
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	0

Tab. 26: Příjmy matky var. 5

Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Základ daně (Kč)
403 750	241 830	161 920

Tab. 27: Výpočet daně z příjmů matky var. 5

Výpočet daně (Kč)	
Základ daně	161 900
Daň	24 285
Sleva na poplatníka	- 24 840
Výsledná daň	0

Tato varianta se jeví jako nejvýhodnější. Živnostníková daňová povinnost se snížila z nynějších 18 462 Kč na daňový bonus 5 763 Kč, tedy o více než 24 tisíc Kč ročně. Další výhodou je, že i když živnostník přenesle část svých příjmů a výdajů na matku, její daňová povinnost zůstává stále nulová. Stejně je tomu i u jeho manželky, na kterou je přeneseno 25 % příjmů a výdajů, ale sama daň z příjmů platit nemusí. Výhodou také je, že se společnost nikde neregistruje a nemusí uzavírat písemnou smlouvu.

4 ZHODNOCENÍ

V této bakalářské práci jsem se pokusila snížit daňovou povinnost živnostníka. Navrhla jsem pět variant, avšak tři z nich se ukázaly jako nevhodné.

V první variantě živnostník uplatnil paušální výdaje. Z toho důvodu si nemohl uplatnit slevu na manželku ani zvýhodnění na své děti. Základ daně tak díky paušálním výdajům sice snížil, avšak výsledná daňová povinnost činila více než trojnásobek povinnosti současné. Tato varianta tedy nepřipadá v úvahu.

Ve druhé variantě se z živnostníkovi manželky stala spolupracující osoba. Jeho daňová povinnost se sice snížila o 4 445 Kč, avšak tato částka přešla díky spolupráci na jeho manželku a tak zůstala daňová povinnost téměř stejná. Jeho matka nesplňuje podmínky stát se spolupracující osobou a tak se v jejím případě nic nemění.

Variantou třetí bylo opětovné využití manželky jako spolupracující osoby, avšak za využití paušálních výdajů. Živnostník tak sice nemůže uplatnit zvýhodnění na děti, ale jeho manželka ano, protože pouze přebírá část jeho příjmů a výdajů. Živnostník tedy přenesl 50 % svých příjmů a výdajů ze samostatné činnosti na svoji manželku a jeho daň činila 14 475 Kč. Jeho manželce naopak díky daňovým zvýhodněním vyšel daňový bonus ve výši 13 368 Kč, jejich celková daňová povinnost by tak činila pouze 1 107 Kč ročně.

Předposlední variantou bylo ponechat manželku jako spolupracující osobu a svoji matku zaměstnat. Živnostník by s matkou uzavřel dohodu o provedení práce, přičemž by jí měsíčně vyplácel 8 000 Kč. Vejde se tak do limitu 10 000 Kč a nemusel by odvádět zdravotní a sociální pojištění. Matka by podepsala prohlášení poplatníka daně, tím pádem by neměla ani žádnou daňovou povinnost. Na svoji manželku v této variantě přenechal 35 % svých příjmů a výdajů. Daňová povinnost živnostníka se sice snížila ze současných 18 462 Kč na 8 817 Kč, avšak povinnost platit daň vznikla i jeho manželce, a to ve výši 9 150 Kč a tak ani v tomto případě nedošlo k žádné daňové úspoře.

Poslední navrhovanou variantou bylo založit tzv. společnost. Příjmy ze samostatné činnosti by tak byly společné pro živnostníka, jeho manželku i matku. Živnostník by si ponechal 50 % všech příjmů a výdajů a zbylých 50 % by rozdělil mezi obě osoby stejným dílem. Tato varianta se ukázala jako účinná v případě snižování daňové

povinnosti. Manželka i matka totiž nemají žádnou daňovou povinnost a živnostník by na daních získal díky daňovému bonusu 5 763 Kč. Polepšil by si tak o 24 225 Kč ročně.

Jako účinné se tedy ukázaly dvě varianty – využít manželku jako spolupracující osobu a současně uplatnit paušální výdaje a nebo založit spolu s manželkou a matkou společnost bez právní subjektivity. V obou případech tak dochází ke snížení daňové povinnosti, ve druhém případě má dokonce živnostník nárok na daňový bonus.

Živnostníkovi bych tedy doporučovala založit společně s matkou a manželkou společnost a přenést na ně polovinu všech příjmů a výdajů ze samostatné činnosti. Dosáhne tak daňového bonusu a navíc mohou vést společně jen jednu daňovou evidenci.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání ze dne 02.10.1991.
- (2) KORÁB, Vojtěch a Otto MÜNCH. *Drobné podnikání: studijní text pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 4. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. ISBN 978-80-214-5039-4.
- (3) KLÍNSKÝ, Petr a Otto MÜNCH. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy*. 5., upr. vyd. Praha: Eduko, 2013. ISBN 978-80-87204-55-9.
- (4) MINAŘÍKOVÁ, V. a J. KOPŘIVA. *Nauka o podnikání*. Vyd. 2., přeprac. Brno: Zdeněk Novotný, 2006, 75 s. Studijní text pro studium BA Hons. ISBN 80-7355-058-x.
- (5) KOPŘIVA, Jan. *Podnikání fyzických a právnických osob: studijní materiál pro bakalářský studijní program, obor Účetnictví a daně, denní forma studia*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2012, ISBN 978-80-214-4614-4.
- (6) POLÁK, M. a M. BARANYKOVÁ. *Daň z příjmů fyzických osob: dle legislativy platné k 30.8.2012*. Vyd. 5., přeprac. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2012, ISBN 978-80-214-4598-7.
- (7) Zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb.
- (8) JAROŠ, Tomáš. *Zdanění příjmů v roce 2011: komplexní průvodce*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3822-2.
- (9) VALOUCH, Petr. *Daňové tipy a triky pro fyzické osoby 2009: jak ušetřit na dani z příjmů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3332-6.
- (10) DUŠEK, J. a J. SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2015*. 12. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 9788024754369.
- (11) ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2014: pro střední školy a pro veřejnost*. 15., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2014. ISBN 978-80-87237-69-4.

- (12) MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010: praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Praha: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-188-8.
- (13) Meritum Daň z příjmů 2015. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015. s. 600.
- (14) DĚRGEL, Martin. *Řešené otázky ke zdanění fyzických osob 2014*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 231 s. Otázky & odpovědi z praxe. ISBN 978-80-7478-600-6.
- (15) VYBÍHAL, Václav a kolektiv. *Mzdové účetnictví 2015: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5499-4.
- (16) Přiznání k dani z příjmu 2014. Paušály, nebo daňová evidence? *Peníze.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu/281479-priznani-k-dani-z-prijmu-2014-pausaly-nebo-danova-evidence>.
- (17) Spolupracující osoba aneb Jak legálně srazit daně. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/spolupracujici-osoba-jedna-z-poslednich-moznosti-jak-leglne-srazit-dane-48505.html>.
- (18) Meritum Daň z příjmů 2012. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2012. s. 600.
- (19) Jak funguje sdružení fyzických osob. *Firemnifinance.cz* [online]. 2011 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://firmy.finance.cz/zpravy/finance/321221-jak-funguje-sdruzeni-fyzickych-osob/>.
- (20) BARANYKOVÁ, M. *Zdanění fyzických osob* (cvičení). Brno: VUT v Brně, Fakulta podnikatelská, 21.10.2014.
- (21) Podnikání ve sdružení. *Daňáři online* [online]. 2006 [cit. 2016-12-21]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d278v254-podnikani-ve-sdruzeni/>.
- (22) Etržby [online]. 2016 [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/index>
- (23) Sbírka zákonů Česká republika. Břeclav: Moraviapress. ISSN 1211-1244.

6 SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Slevy na dani	24
Tab. 2: Rozdělení příjmů	27
Tab. 3: Příjmy živnostníka.....	30
Tab. 4: Výpočet daně z příjmů živnostníka	30
Tab. 5: Příjmy matky	31
Tab. 6: Výpočet daně z příjmů matky.....	31
Tab. 7: Příjmy živnostníka var. 1	32
Tab. 8: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 1	32
Tab. 9: Příjmy živnostníka var. 2.....	33
Tab. 10: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 2	34
Tab. 11: Příjmy manželky var. 2.....	34
Tab. 12: Výpočet daně z příjmů manželky var. 2	34
Tab. 14: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 3	35
Tab. 13: Příjmy živnostníka var. 3.....	35
Tab. 15: Příjmy manželky var. 3.....	36
Tab. 16: Výpočet daně z příjmů manželky var. 3	36
Tab. 17: Příjmy živnostníka var. 4.....	37
Tab. 18: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 4	38
Tab. 19: Příjmy manželky var. 4.....	38
Tab. 20: Výpočet daně z příjmů manželky var. 4	38
Tab. 21: Společné příjmy.....	39
Tab. 22: Příjmy živnostníka var. 5.....	39
Tab. 23: Výpočet daně z příjmů živnostníka var. 5	40
Tab. 24: Příjmy manželky var. 5.....	40
Tab. 25: Výpočet daně z příjmů manželky var. 5	40
Tab. 26: Příjmy matky var. 5	41
Tab. 27: Výpočet daně z příjmů matky var. 5	41